Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Rådets forordning om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab (2019-2020), som komplementerer Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation

(COM(2017) 698 final — 2017/312 (NLE))

(2018/C 237/06)

Ordfører: **Jacques LEMERCIER**

Anmodning om udtalelse	Kommissionen, 18.1.2018
	Rådet, 10.1.2018
Retsgrundlag	Artikel 106A i Euratomtraktaten og artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Vedtaget i sektionen	9.3.2018
Vedtaget på plenarforsamlingen	14.3.2018
Plenarforsamling nr.	533
Resultat af afstemningen	178/0/7
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1. Euratomprogrammet for 2019-2020 viderefører forskningsaktiviteterne under Euratomprogrammet for 2014-2018 og er helt i tråd med dette. Kommissionens forslag indeholder meget få ændringer, som for størstedelens vedkommende vedrører budgettet og har til formål at sikre programmets kontinuitet.

1.2. EØSU noterer sig disse ændringer under hensyntagen til sine tidligere udtalelser om dette emne ([1]).

1.3. Det primære formål med Euratom-finansieret fissionsforskning er at øge sikkerheden af nukleare teknologier. EØSU mener, at der skal rettes størst mulig opmærksomhed mod nukleare sikkerhedsaspekter. Der skal ligeledes gives prioritet til reducering og deponering af langlivet radioaktivt affald, kontrol med fissilt materiale samt strålingsbeskyttelse. Disse forskningsområder bør deles inden for rammerne af Det Europæiske Kerneenergiforum, hvor civilsamfundet — herunder EØSU — er repræsenteret.

1.4. EØSU gentager og bekræfter hovedbudskabet i sine tidligere udtalelser, nemlig »at den aktuelle viden om nukleare teknikker samt anvendelsen og konsekvenserne af dem skal bevares og forbedres. I kraft af sin koordinerende funktion tilfører Euratoms rammeprogram for forskning og uddannelse en markant europæisk merværdi til processen ved at samle ressourcerne og integrere de fælles bestræbelser« ([2]).

1.5. EØSU gentager ligeledes sit ønske om, at Kommissionen fortsætter med at fremme udviklingen af ikke-fossile, vedvarende energikilder og arbejder for en afbalancering af den nukleare energis andel i medlemsstaternes energimiks.

1.6. De mange hændelser, der har fundet sted i de europæiske atomkraftværker, vidner om, at udlicitering af atomkraftværkers vedligeholdelse skaber usikkerhed. EØSU mener, at udlicitering skal begrænses til et minimum og underkastes en meget streng lovgivning.

1.7. EØSU opfordrer til, at der sættes særligt fokus på disse spørgsmål i forbindelse med brexit og Det Forenede Kongeriges faktiske udtræden af Euratomtraktaten.

([1]) EUT C 34 af 2.2.2017, s. 66; EUT C 181 af 21.6.2012, s. 111, og EUT C 318 af 29.10.2011, s. 127.
([2]) EUT C 181 af 21.6.2012, s. 111, og EUT C 318 af 29.10.2011, s. 127.

2. **Resumé af Kommissionens dokument**

2.1. Formålet med Kommissionens forslag er at vedtage en ny forordning, som forlænger alle forskningsaktiviteter, der udføres i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom) nr. 1314/2013 om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020 — rammeprogram for forskning og innovation.

2.2. Forslaget til Euratom-programmet for perioden 2019-2020 er et supplement til »Horisont 2020«-programmet. I programforslaget fastsættes budgettet for direkte og indirekte foranstaltninger, der opstilles mål for forskning og uddannelse (F&U), og der angives instrumenter til støtte for disse mål.

2.3. I overensstemmelse med Euratomtraktatens artikel 7 er det nuværende program (2014-2018) fastlagt for en periode på max. fem år. Forslaget har til formål at sikre en gnidningsløs fortsættelse af programmet i 2019 og 2020. Med en sådan tilgang skabes der bedre sammenhæng med »Horisont 2020«-programmets tidsramme. Dette er navnlig hensigtsmæssigt, da Horisont 2020- og Euratom-programmerne følger gensidigt fordelagtige mål.

3. **Generelle bemærkninger**

3.1. EØSU noterer sig Kommissionens konklusioner om den foreløbige evaluering af Euratomprogrammet for 2014-2018 og navnlig den omstændighed, at de af Kommissionen gennemførte undersøgelser ikke har fundet nogen entydige tegn, som kunne så tvivl om 2014-2018-programmets strategi og udformning eller give anledning til at foreslå en revision af 2019-2020-programmets rækkevidde, aktiviteter eller den måde, det gennemføres på.

3.2. EØSU noterer sig ligeledes, at den offentlige høring, der fandt sted mellem oktober 2016 og januar 2017 som input til midtvejsevalueringen af Euratomprogrammet 2014-2018, og forslaget til Euratomprogrammet 2019-2020 hovedsagelig har givet et positivt feedback: 80 % af deltagerne fandt programmet relevant (»enige« eller »meget enige«). Deltagerne satte i øvrigt særligt pris på de opnåede resultater inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse, forskning i affaldshåndtering, sikkerheden i de eksisterende reaktorer og fusionsforskning. Til gengæld synes programmet ikke at have affødt private investeringer.

3.3. Kommissionen er fast besluttet på at sikre, at der tages hensyn til de forskellige interessenters anbefalinger under udarbejdelsen af arbejdsprogrammet for Euratom 2019-2020 og inden for rammerne af de rutinemæssige aktiviteter som led i tilsynet med og forvaltningen af Euratomprogrammet, og at anbefalingerne vedrørende de mere langsigtede aspekter undersøges i den forudgående konsekvensanalyse for det kommende Euratomprogram, der indgår i den nye flerårige finansielle ramme (efter 2020).

3.4. EØSU noterer sig dette og bakker i lyset af sine tidligere udtalelser om dette emne op om Kommissionens forslag.

3.5. I tråd med sine tidligere udtalelser påpeger EØSU, at det primære formål med Euratom-finansieret fissionsforskning er at øge sikkerheden af nukleare teknologier. EØSU mener, at der skal rettes størst mulig opmærksomhed mod nukleare sikkerhedsaspekter. Der skal ligeledes gives prioritet til reducering og deponering af langlivet radioaktivt affald, kontrol med fissilt materiale samt strålingsbeskyttelse.

3.6. EØSU fremhæver på ny, »at den aktuelle viden om nukleare teknikker samt anvendelsen og konsekvenserne af dem skal bevares og forbedres. I kraft af sin koordinerende funktion tilfører Euratoms rammeprogram for forskning og uddannelse en markant europæisk merværdi til processen ved at samle ressourcerne og integrere de fælles bestræbelser« ([3]).

Bruxelles, den 14. marts 2018.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

([3]) EUT C 181 af 21.6.2012, s. 111, og EUT C 318 af 29.10.2011, s. 127.